

Sygn. akt V KK 417/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 stycznia 2019 r.,
sprawy **D. B. i K. B.**
skazanych z art. 258 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skarżących
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt II AKa [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 8 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skarżących kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2016 r., sygn. akt II Ka [...], Sąd Okręgowy w K. uznał D. B. za winnego przestępstwa polegającego na kierowaniu zorganizowaną grupą mającą na celu popełnianie przestępstw, a także za winnego czynów z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 56 ust. 1 i 3 w/w ustawy, art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 53 ust. 1 i 2 w/w ustawy, art. 53 ust. 1 i 2 w/w ustawy i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 53 ust. 1 i 2 w/w ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k., w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. oraz z art. 62 ust. 3 w/w ustawy, wymierzył kary jednostkowe za poszczególne przestępstwa i orzekł wobec

oskarżonego kary łączne 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz 500 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Tym samym wyrokiem K. B. skazana została za czyny z art. 258 § 1 k.k. i z art. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 1 i 3 w/w ustawy oraz art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 53 ust. 1 i 2 w/w ustawy w związku z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. na łączną karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w liczbie 300 stawek dziennych, z wysokością jednej stawki dziennej w kwocie 100 złotych.

Ponadto Sąd Okręgowy w K. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec obojga oskarżonych środki karne w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych uzyskanych z popełnionych przestępstw a także środki karne w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowych uzyskanych z popełnionych przestępstw.

Obrońca oskarżonych D. B. i K. B. zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości na korzyść w/w oskarżonych, orzeczeniu temu zarzucając rażącą obrazę przepisów postępowania karnego w postaci: art. 442 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., która miała szczególnie istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a polegała na błędnej ocenie dowodów z wyjaśnień podejrzanych i świadków, a także art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 i 2 k.p.k., polegającą na oparciu wyroku jedynie na części materiału dowodowego oraz pominięciu liczącej się części dowodów. Podniesiono ponadto zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku mający wpływ na jego treść.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt II AKa [...], po rozpoznaniu sprawy na rozprawie odwoławczej, nie uwzględnił apelacji obrońcy D. B. i K. B., utrzymując zaskarżony wyrok w mocy w odniesieniu do tych oskarżonych.

Obecnie obrońca obojga oskarżonych wniósł kasację zarzucając orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w [...], iż zostało ono wydane z rażącą obrazą przepisów postępowania karnego w postaci naruszenia:

– art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. przez lakoniczne i powierzchowne ustosunkowanie się w uzasadnieniu tego wyroku do zarzutów wskazanych w apelacji, przy jednoczesnym zaniechaniu rozważenia i ustosunkowania się

w uzasadnieniu wyroku do wszystkich wskazanych w apelacji obrońcy istotnych dowodów i zarzutów dotyczących obrazu przepisów postępowania przez Sąd Okręgowy w K. - co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznania sprawy przez Sąd II instancji w granicach apelacji, oparcia orzeczenia jedynie na części zebranego w sprawie materiału dowodowego ;

– art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegającego na zaniechaniu analizy dowodów kwestionowanych przez oskarżonych, zastępując ją domniemaniami faktycznymi, oderwanymi od realiów dowodowych sprawy, a także na dowolnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego i ukształtowaniu orzeczenia w sprzeczności z zasadą prawdy materialnej;

– art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. polegającego na zaaprobowaniu zaniechania wykonania czynności zleconych przez sąd odwoławczy oraz przyjęciu do ustaleń faktycznych wybranych wyjaśnień P. B..

Ponadto w kasacji podniesiono także zarzut rażącej obrazu przepisu prawa materialnego w postaci naruszenia art. 258 § 1 i 3 k.k. przez uznanie, iż w przedmiotowej sprawie występują znamiona tego przepisu.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy skazanych D. B. i K. B. nie zasługiwała na uwzględnienie, a wywody w niej zawarte nie uzasadniały sformułowanych wniosków.

Przypomnieć trzeba, że kasację, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, można zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. skutecznie wnieść tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa i to tylko wtedy, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. W przedmiotowej sprawie brak jest takich przesłanek. Wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] wydany w sprawie II AKa [...] w dniu 14 marca 2018r. nie jest bowiem dotknięty bezwzględными przyczynami odwoławczymi, ani też nie został wydany z rażącym naruszeniem prawa i to takim, że mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Analiza zarzutów podniesionych przez autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia doprowadziła do przekonania, że nie są one zasadne. Ta ich część,

w której kontestuje się konkretne ustalenia sądu *meriti* dotyczące ilości środków odurzających będących przedmiotem przestępstwa, nie spełnia wymogu wykazania rażącego naruszenia prawa i to mającego istotny wpływ na treść orzeczenia. Postępowanie kasacyjne nie służy przecież kolejnej weryfikacji tych ustaleń, gdyż wtedy przekształciłoby się w zwykłą trzecią instancję, co jest oczekiwaniem sprzecznym z obowiązującym ustawowym modelem kasacji.

Podkreślić należy również, że tezy stawiane przez autora kasacji w podstawowym zakresie wywodów nadzwyczajnego środka zaskarżenia stanowią proste powtórzenie zarzutów apelacyjnych – bez jednoczesnego skutecznego wykazania, że ich rozważenie przez sąd odwoławczy nastąpiło z naruszeniem dyrektyw wynikających z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Nawet bowiem tam, gdzie skarżący powołuje się na te ostatnie normy procesowe stwierdzić trzeba, że przedstawiona argumentacja nie przekonuje o zasadności tezy, iż kontrola instancyjna nie spełniła wymogów wynikających z wymienionych unormowań. Przypomnieć trzeba, że w zwykłym środku odwoławczym skarżący kwestionował w pierwszym rzędzie stopień uwzględnienia materiału dowodowego (art. 410 k.p.k.) i jego ocenę (art. 7 k.p.k.) oraz wywodził, że wady w procedowaniu Sądu I instancji doprowadziły do błędnych ustaleń faktycznych i niezasadnego przypisania obojgu oskarżonym zarzuconych im czynów, w tym w szczególności z udziałem w strukturze grupy przestępczej.. Sąd Apelacyjny w pisemnych motywach swego wyroku odniósł się do tych zagadnień i powołał argumenty, jakie – w jego przekonaniu – doprowadziły do wniosku, że stanowisko wyrażone w wyroku Sądu I instancji zasługiwało na aprobatę. Nie można powiedzieć, że ten pogląd nie został odpowiednio uargumentowany. Sąd odwoławczy odnosząc się do zarzutów tego rodzaju nie jest bowiem zobligowany do ponownego prowadzenia analizy całego materiału dowodowego i dokonywania na nowo jego oceny. Jeżeli bowiem Sąd II instancji aprobuje stanowisko sądu *meriti* w tym względzie, to przywołanie w motywach tych okoliczności, faktów i dowodów, które przemawiały za trafnością decyzji o przyznaniu waloru wiarygodności jednemu dowodowi i odmówienie go innemu, a w konsekwencji doprowadziły do ustaleń w przedmiocie winy i zakresu odpowiedzialności oskarżonych - spełnia wymagania wynikające z treści art. 457 § k.p.k. Tak właśnie postąpił Sąd Apelacyjny w [...] w niniejszej sprawie. Właśnie

przez odwołanie się do zestawienia informacji pochodzących z różnych źródeł dowodowych przedstawił argumentację uzasadniającą przyjęcie niektórych spośród nich za podstawę ustaleń faktycznych. Jednocześnie, ustosunkował się też do twierdzeń autora zwykłego środka odwoławczego dotyczących wyboru i oceny źródeł będących podstawą tych ustaleń. Na etapie postępowania kasacyjnego nie jest akceptowalne ponowne kontestowanie tej oceny i prezentowanie po raz kolejny przekonania, że to dowodom wskazanym przez skarżącego należało dać wiarę. Podkreślić należy, że przesłanki mogące – zdaniem autora kasacji – uzasadniać tezę o możliwości istnienia interesu procesowego niektórych współoskarżonych i świadków w bezzasadnym obciążaniu obecnych skazanych D. B. i K. B., zostały rozważone przez sąd odwoławczy i wskazano argumenty przemawiające za uznaniem tych zastrzeżeń za bezzasadne. Dotyczy to w szczególności wyjaśnień P. B., Z. R., B. K., które zestawiono z wyjaśnieniami D. B. i K. B. – wskazując ich wzajemnie potwierdzające się elementy. Sąd odwoławczy dostrzegł także brak bezpośredniego potwierdzenia w innych dowodach części relacji złożonych przez P. B.. Trudno jednak nie zgodzić się z wyrażoną przy rozważaniu tej kwestii tezą, że pozytywna weryfikacja tego źródła dowodowego w odniesieniu do innych okoliczności, jest poważnym argumentem uzasadniającym przyjęcie go za podstawę ustaleń faktycznych w szerszym zakresie.

Nie znalazł zatem potwierdzenia główny zarzut autora kasacji, odwołujący się do reguł obowiązujących przy dokonywaniu kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku Sądu I instancji.

Przypomnieć też trzeba, że już na wstępie swoich wywodów sąd odwoławczy odniósł się do kwestii wykonania wytycznych sformułowanych w poprzednim swoim wyroku uchylającym rozstrzygnięcie w tej sprawie. Uznano je za zrealizowane przy ponownym rozpoznawaniu sprawy, co w sposób oczywisty rozstrzyga także zagadnienie podniesionego w kasacji zarzutu naruszenia art. 442 § 3 k.p.k.

Nietrafne pokazały się też zastrzeżenia skarżącego co do kwalifikacji prawnej zachowań skazanych polegających na kierowaniu grupą przestępczą przez D. B. i uczestniczenia w działaniach tej grupy przez K. B.. Sąd Apelacyjny prawidłowo ustosunkował się do zarzutów sformułowanych w tej materii w zwykłym

środku odwoławczym i trafnie przytoczył te okoliczności, które pozwoliły na ustalenie, że spełnione zostały przesłanki uzasadniające przyjęcie, iż struktura organizacyjna, w ramach której dokonano przestępstw będących przedmiotem oskarżenia w tej sprawie, odpowiadała kryteriom wymaganym dla przypisania jej statusu grupy przestępczej. Determinowały ją zwłaszcza takie elementy, jak trwałość organizacyjna, ustalona hierarchia, wytyczanie celów działania grupy, przydzielanie zadań, stałe wykonywanie określonej roli przez poszczególnych członków grupy. Natomiast eksponowanego przez skarżącego zagadnienia hierarchicznego podporządkowania i dyscypliny w grupie nie można traktować w sposób jednostronny i schematyczny. Również podporządkowanie się decyzjom osoby określającej cele i zakres działania grupy, przydzielającej zadania jej członkom i koordynującej ich działania, eliminuje potrzebę istnienia mechanizmów wymuszających posłuszeństwo, skoro więzią scalającą jest wspólnota interesów. Istnienia grupy i funkcjonowania w jej ramach nie przekreśla też samodzielne dokonywanie przestępstw poza strukturą grupy przez jej członków – o ile nie jest wyrazem opuszczenia jej struktury.

Wszystkie podniesione okoliczności uzasadniały wniosek, że kasacja wniesiona przez obrońcę skazanych spełnia kryterium o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k. i podlegała oddaleniu na posiedzeniu.

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie obciążając skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach równych.